

ابتدا مصرف کرده و به فاضلاب تبدیل می‌کنیم و بعد اگر باقی مانده‌ای داشت آنها را به اکوسیستم عرضه می‌کنیم. در واقع نوع نگرش سایر کشورها با ایران در برخی از بخش‌ها بخصوص مقوله آب بسیار با هم متفاوت است.

◀ **ایران کشوری گرم و خشک است، برای به دست آوردن منابع جدید آبی تنها راهکار صرفه‌جویی است یا می‌توان به راهکار دیگری نیز فکر کرد؟**

وزارت نیرو طی ۱۰ سال مطالعه گسترده‌ای را انجام داد که براساس آن دریافتند که در حوزه آبریز دریاچه ارومیه با بارورسازی ابرها می‌توان موجب افزایش بارش‌ها شد، اما من از یکی از متخصصین آمریکایی در این خصوص پرسیدم و ایشان عنوان کردند: «اگر چنین کاری به نتیجه می‌رسید آمریکایی‌ها این کار را انجام می‌دادند.» البته این کار تا حدود ۱۰ تا ۱۵ درصد در افزایش بارندگی تأثیرگذار است. اما نکته‌ای که وجود دارد این است که ما به لحاظ سیاست‌گذاری‌های غلط، صنایعی همچون فولاد و پتروشیمی را در مناطقی قرار داده‌ایم که آب ندارد. همچنین به جای اینکه از آنها بخواهیم بازایافت انجام دهند این مایه حیات را در

اختیارشان قرار می‌دهیم تا بخار کرده و از بین ببرند. از سوی دیگر آنها نیز در جست‌وجوی فناوری نیستند که مصرف خود را کم کنند. علاوه بر آن در حال حاضر نیروگاه‌های برق خیلی از اوقات برای خنک کردن از آب استفاده می‌کنند در حالی که فقط در برخی از زمان‌ها مشکل داریم و باید استفاده از آب را در نیروگاه‌ها محدود کنیم و در بسیاری از موارد برای خنک کردن سیستم در نیروگاه‌ها باید از باد استفاده کرد.

بهترین راه برای افزایش منابع جدید آبی، بازیافت آن است. در حال حاضر حدود ۱۰ میلیارد مترمکعب در شهرها و حدود ۸ میلیارد متر مکعب در صنعت آب مصرف داریم. این امر به آن معنا است که ما در کشور حدود ۱۸ میلیارد متر مکعب آب پاک را به فاضلاب تبدیل کرده و در طبیعت رها می‌کنیم. در حالی که کشورهای دیگر توانسته‌اند با یک حکمرانی صحیح مدیریت کرده و آن را بازیافت کنند.

◀ **ویژگی‌های یک حکمرانی خوب برای منابع آبی که منجر به توسعه پایدار در بخش آب شود، از نظر شما چیست؟**
حکمران خوب ابتدا باید یک برنامه خوب

داشته باشد. ثانیاً باید شفافیت در این حوزه رعایت شود، زیرا اگر در حال حاضر بخواهید بدانید وضعیت ارتفاع آب در سطح دریاچه ارومیه چقدر است به شما اعلام می‌کنند که این موضوع محرمانه است. علاوه بر آن یک حکمران خوب باید پاسخگو باشد، درحالی که مسئولین ما هیچ‌گاه پاسخگو نیستند. بنابراین ما هیچ کدام از شاخص‌های حکمرانی خوب درباره‌ی آن که شامل شناسایی مسأله، داشتن برنامه به‌منظور حل مشکلات، پاسخگویی مناسب، مشارکت گرفتن از مردم و... است در داخل کشور نداریم. در حال حاضر نیز دستگاه‌های اجرایی با مسیری در حال حرکت هستند که کمبود آب را با توسعه بیشتر منابع آب با فشار برق خزانه کشور با فشار بر آب‌های زیرزمینی و آب‌های سطحی می‌خواهند تأمین کنند. بنابراین هیچ توجهی به عدالت بین نسل‌های مختلف ندارند، به طوری که با این روند دیگر آبی برای نسل‌های آینده این کشور باقی نخواهد ماند. از سوی دیگر به اقتصاد، توسعه پایدار و پیشرفت متعادل نیز توجهی ندارند، زیرا در حال حاضر ما در حال حرکت به سمت یک زندگی روزمره بدون توجه به آثار اقداماتی که انجام می‌دهیم، هستیم. ◆